

mun. Chișinău, str. Zelinski, 13 Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

mun. Chisinau, Zelinski 13 street, Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jchisinau@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 2, MD-2004

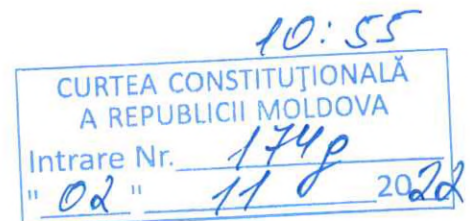
Judecătoria Chișinău, sediul central, mun. Chișinău, str. N. Zelinski 13, bir. 14 (judecător Fondos-Frațman Mariana), Vă expediază, în vederea examinării, sesizarea depusă de către avocatul Cergă Mihail în interesele SRL “Central Group” și a creditorului Perciun Vitalie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4) din Legea Insolvabilității, în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 16, 20, 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Anexe:

1. sesizarea depusă de avocatul Cergă Mihail în interesele SRL “Central Group” și a creditorului Perciun Vitalie – 7 file.
2. copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr. 2i-189/20 din 27 octombrie 2022 – 6 file.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău,
sediul central

Fondos-Frațman Mariana

Executor: Blaga Vladislav
Telefon: (022) 520 082

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Ridicată în fața instanței de judecată: Judecătoria Chișinău Sediul Central

Dosar nr.: 2i-189/20

Judecătorul: Mariana Fondos-Frațman

A. AUTORII EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE**1. Denumire și sediu:**

A. SRL „Central Group”,

B. Perciun Vitalie,

2. Numărul și data înregistrării:

3. Numele administratorului SRL „Central Group”: Perciun Vitalie

4. Telefon și e-mail:

5. Reprezentantul SRL „Central Group”: Perciun Vitalie

6. Adresa reprezentantului (va fi anonimată) -

7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate) -

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII ÎN INSTANȚA DE DREPT COMUN

La data de 21.05.2020 debitorul SRL „Central House” a înaintat în instanța de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de propria persoană.

La 10.06.2020, instanța de insolvabilitate (Judecătoria Chișinău Sediul Central) în persoana judecătorului Guțan Vitalie a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL „Central House” și a dispus următoarele:

„Se constată insolvabilitatea debitorului și se intentează procesul de insolvabilitate față de SRL „Central House”, numărul de identificare de stat și codul fiscal 1011600016969 cu sediul MD-2001 str. Mitropolit Varlaam 58 mun. Chișinău Republica Moldova.

Să notifice creditorii SRL „Central House” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 24.07.2020 inclusiv.

Se stabilește ședința de validare a creanțelor pe data de 21.09.2020.”

La data de 23.06.2020 S.R.L. „Gările Auto Moderne” a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretinse creanțe față de S.R.L. „Central House” și anume creanței în suma de 8 929 296,40 lei fără indicarea rangului creanței pretinse.

După cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorii ÎS „Gările și Stațiile Auto” și Perciun Vitalie.

La data de 20.07.2020 ÎS „Gările și Stațiile Auto” a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretinse creanțe față de SRL „Central House” și anume creanței în suma de 11 249 346,01 lei fără indicarea rangului creanței pretinse.

După cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorul Perciun Vitalie.

În contestațiile formulate de către creditorul Vitalie Perciun împotriva creanțelor SRL „Gările Auto Moderne” și creanțelor ÎS „Gările și Stațiile Auto” invocă faptul că creanțele înaintate sunt litigioase, respectiv se atestă existența unui litigiu de drept și prin urmare, urmează a fi radiate din tabelul definitiv, iar contestațiile admise.

La data de 20.07.2020 și 23.07.2020 Vitalie Perciun IDNP _____, adresa de domiciliu mun. Chișinău, _____ a depus în instanța de judecată 4 cereri de validare a creanțelor, deținute de acesta din urmă față de SRL „Central House”.

La data de 20.07.2020 SRL „Central Group” IDNO _____, adresa juridică mun. Chișinău, _____ depus în instanța de judecată 2 cereri de validare a creanțelor deținute de întreprindere față de SRL „Central House”.

După cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor, atât creanța Creditorului Vitalie Perciun, cât și creanța Creditorului SRL „Central Group” fie au fost admise în tabel cu o sumă mai mică decât cea solicitată, fie nu au fost admise în tabel, fiind înscrise cu „0” lei.

În acest sens, la data de 07.09.2020 de către Creditorul SRL „Central House”, SRL „Central Group”, a fost depusă o Contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvabilității (privind neadmiterea în tabel a creanței sale de rangul V și admiterea parțială a creanței sale de rangul VI) în partea

neadmiterii în tabelul creanțelor, aceasta fiind completată prin contestații suplimentare, iar de către ÎS „Gările și Stațiile Auto” a fost formulată contestație în partea admiterii parțiale a acestei creanțe.

La fel, la data de 07.09.2020 de către Creditorul SRL „Central House”, Vitalie Perciun, a fost depusă o Contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvenței împotriva neadmiterii în tabel a creanței sale de rangul VI, aceasta fiind completată prin contestații suplimentare, iar de către ÎS „Gările și Stațiile Auto” a fost formulată contestație în partea admiterii în tabel a creanței de rangul V.

În procesul examinării cererii de validare și a contestațiilor formulate referitor la creanțele creditorilor SRL „Central Group” și Vitalie Perciun, lichidatorul SRL „Central House”, prin intermediul avocatului său Iosip Andrei a formulat referințe prin care a atras atenția că unele sume vizate în cererile de validare ale creditorilor SRL „Central Group” și Vitalie Perciun ar fi litigioase și prin urmare, în temeiul art. 144 alin. (4) din Legea insolvenței ar trebui să fie radiată din tabel. Caracterul litigios al unor sume din care e formată creanța creditorilor SRL „Central Group” și Perciun Vitalie a mai fost invocată și de către administratorul autorizat Crețu Adriana în explicațiile sale privind admiterea parțială a creanțelor vizate în tabel.

Tot la 07.08.2020, Serviciul Fiscal de stat a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretense creanțe față de SRL „Central House” în valoare de 148 864,49 lei.

După cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorul Perciun Vitalie, iar unul din argumentele contestației este faptul că creanța pretinsă este una litigioasă, prin urmare contestația urmează a fi admisă, iar creanța din tabel radiată.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central nr. 2i-189/20 din 08 februarie 2022 s-a dispus continuarea procedurii de insolvență și intrarea în faliment, cu dizolvarea societății cu răspundere limitată „Central House” și s-a desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Timotin Veaceslav. Totodată, s-a autorizat lichidatorul Timotin Veaceslav de a începe procedurile de valorificare și lichidare a masei debitoare.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității asupra sintagmei „litigiu de drept” utilizată în prevederea art. 144 alin. (4) din Legea insolvenței: **„Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. (...)”** – care restrânge dreptul la acces liber la justiție și dreptul la un remediu efectiv, prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Articolul 144. Creanțele contestate

(4) Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuție intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152.

Sintagma asupra căreia se solicită exercitarea controlului de constituționalitate contravine principiilor fundamentale care garantează un proces echitabil, dreptul la apărare și dreptul de proprietate. Or, în formularea actuală a normei de la art. 144 alin. (4) din legea insolvenței, instanța de insolvență nu are la dispoziție criterii determinate sau cel puțin determinabile de calificare a unei situații drept „constată existența unui litigiu de drept” prin urmare, deciziile pe care le ia în acest sens au un caracter arbitrar, ceea ce este în contradicție cu prevederile art. 1, 4, 16, 20, 46 din Constituția RM.

D. LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
 (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
 (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
 (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
 (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
 (3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.
 (4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.
 (5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.
 (6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei [...] Hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală

ARTICOLUL 1 Obligația de a respecta drepturile omului Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

(1) În cauzele civile, justiția se desfășoară potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 32

Imutabilitatea competenței jurisdicționale

(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

5. Prevederi relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012

Articolul 1

Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

Articolul 144

Creanțele contestate

(1) Debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile se depun la instanța de insolvență în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

(3) Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.

(4) Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuție intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152.

(5) Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de insolvență va putea declara, prin încheiere motivată, creanța ca fiind admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa și de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvenței/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuțiile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor

acestui. Admiterea ulterioară a contestației și/sau radierea creanței trecute în tabel cu titlu provizoriu nu pot servi temei legal pentru anularea hotărârilor adoptate de adunarea creditorilor cu participarea acesteia sau pentru revocarea candidaturii administra-torului insolvenței/lichidatorului.

(6) Dacă o creanță este contestată de unul dintre creditori, creditorul a cărui creanță se contestă poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a contracara contestațiile. Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească, sau pe o hotărâre arbitrală definitivă, sarcina probei contrare aparține contestatarilor.

(7) Instanța de insolvență acordă creditorului a cărui creanță este contestată sau contestatarului un extras, autentificat de instanță, din tabelul creanțelor.

(8) Din data expirării termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și până la încetarea procesului, administratorul/lichidatorul sau orice parte interesată, în cazul descoperirii unui fals sau a unei erori esențiale care a determinat admiterea creanței, precum și în cazul descoperirii unor circumstanțe esențiale necunoscute până atunci, poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe în tabelul creanțelor. Contestația se depune în termen de 15 zile de la data la care partea a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască situația ce determină promovarea contestației. Odată cu depunerea contestației, administratorul/lichidatorul poate cere instanței de insolvență să suspende dreptul de vot al creditorului, în partea creanței contestate, până la soluționarea contestației. Dacă admite contestația, instanța de insolvență poate obliga la plata despăgubirilor creditorul care a înaintat cu rea-credință cererea de admitere a creanței.

(9) Instanța de insolvență soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței este executorie pentru administratorul insolvenței/lichidator și pentru toți creditorii.

Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședință specială de validare.

E. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

A. Pretinsa încălcare a art. 20 din Constituție

Potrivit art. 20 din Constituția Republicii Moldova, „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

Prin urmare, Constituția prevede cu titlu de principiu că instanța de judecată reprezintă organul jurisdicțional investit cu putere de a satisface în mod efectiv, și nu iluzoriu, a unui drept, precum și să garanteze protecție, la fel efectivă împotriva actelor care atentează la dreptul invocat.

Dezvoltând acest principiu constituțional, prevederile Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova prevede la art. 5 alin. (1) și (2) că

„(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.”

În vederea garantării eficienței normelor pre citate, Codul de Procedură Civilă la art. 32 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă prevede că

„(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.”

Iar, potrivit art. 144 alin. (4) din legea insolvențabilității,

„(4) Dacă la examinarea contestației se **constată existența unui litigiu de drept**, instanța de insolvențabilitate admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să întenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuire intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152.”

Având în vedere această construcție fundamentală a sistemului de garantare a unui proces echitabil în Republica Moldova, considerăm că sintagma „constată existența unui litigiu de drept” din conținutul art. 144 alin. (4) din legea insolvențabilității, instituie un mecanism generator de confuzii și incertitudine juridică care nu ar asigura temeinicia validării sau invalidării creanțelor în cadrul unei proceduri de insolvențabilitate.

Mai mult ca atât, acest mecanism ar putea leza grav și iremediabil dreptul la egalitate în fața legii și a instanțelor judecătorești a unor creditori aflați pe poziții de egalitate, în situații comparabile în cazul în care instanța nu are criterii determinate în care poate constata existența unui litigiu de drept.

Or, prevederile legale în vigoare nu prevăd criterii determinate sau cel puțin determinabile cu privire la stabilirea existenței unui litigiu de drept în privința unei creanțe contestate în cadrul procedurii de insolvențabilitate.

Iar în situația în care instanța de judecată constată sau nu un litigiu de drept la această etapă, aceasta nu ar putea prezenta motive rezonabile, și ar lipsi părțile de posibilitatea exercitării unui control al temeiniciei soluției de respingere sau admitere a contestației. Această poziție rezidă din următoarele.

Potrivit art. 144 alin. (9) din Legea insolvenței,

„(9) Instanța de insolvență soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs.”

Iar potrivit Codului de procedură civilă, examinarea unei cauze în instanța de drept comun presupune, în calitate de regulă generală posibilitatea parcurgerii a trei grade de jurisdicție: examinarea cauzei în prima instanță, examinarea cauzei în apel și examinarea cauzei în recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Prin urmare, instrumentul constatării unui litigiu de drept generează pentru justițiabili o garanție suplimentară de exercitare a drepturilor sale și anume le oferă posibilitatea să beneficieze de o cale de atac devolutivă – apelul – unde pot aduce critici asupra temeiniciei actului jurisdicțional emis de prima instanță. Pe când în procedura insolvenței, dacă nu se constată litigiu de drept la examinarea contestației, instanța de judecată ar priva justițiabilii de o cale de atac devolutivă, și ar beneficia doar de posibilitatea formulării unui recurs împotriva încheierii unde vor putea formula critici doar asupra legalității încheierii de admitere sau respingere a contestației.

Or, în esență, mecanismul de constatare a existenței unui litigiu de drept la etapa judecării contestației împotriva unei creanțe propuse spre validare reprezintă în primul rând pentru instanța care judecă cauza de insolvență un mecanism de dezinvestire cu soluționarea cauzei, oferirea justițiabililor garanțiilor suplimentare de care pot beneficia într-un litigiu separat, putând prevala de întreaga gamă de drepturi prevăzute de Codul de Procedură Civilă, nefiind limitați de normele restrictive ale legii insolvenței, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 144 alin. (1) din legea insolvenței, *„(1) Debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.”*

Prin urmare, în spectrul de drepturi pe care le au creditorii și debitorii este și dreptul de a înainta contestații cu privire la creanțele admise sau neadmise în tabelul definitiv. Potrivit MDA2 (2010), *„contestație sf [At: RUSSO, S. 72/ V: ~iune / P: ~ii / E: fr contestation] 1 Contestare (1). 2 Împotrivire. 3 Ceartă. 4 Dezbateri. 5 Procedeu prin care o persoană se opune la executarea unei hotărâri judecătorești sau prin care se cere anularea acesteia. 6 (Ccr) Act întocmit în acest scop. 7 Plângere îndreptată către un organ ierarhic superior împotriva actelor ilegale, sau considerate nedrepte, comise de către un organ ierarhic inferior, prin care se solicită revizuirea sau anularea hotărârii respective.”*

Prin urmare, simplul fapt al înaintării unei contestații, în lipsa unor criterii clar definite sau cel puțin determinabile, ar putea crea situația în care judecătorul investit cu judecarea contestației ar considera contestația ca fiind un mecanism care denotă încălcarea *prima facie* a unui drept în raporturile de drept material.

Mai mult ca atât, potrivit art. 144 alin. (3) din Legea insolvenței, „(3) *Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale (...)*”.

În această ordine de idei, instanța de judecată urmează să soluționeze contestațiile parvenite împotriva creanțelor din tabelul definitiv. Iar coroborând norma pre citată cu prevederile asupra cărora se solicită exercitarea controlului constituționalității, rezultă că instanța de insolvență nu judecă cauza ca în procedura contencioasă generală. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii insolvenței, precum și cu cele ale Codului de procedură civilă, iar procedura de insolvență este o procedură civilă necontencioasă, care se deosebește de altele după modul de intentare, examinare și soluționare a cauzelor. De asemenea, se deosebește de celelalte proceduri juridice și după componența participanților [administrator/lichidator, debitor, creditor/ adunarea creditorilor/ comitetul creditorilor] și complexitatea acțiunilor care se desfășoară sub autoritatea instanței (a se vedea, mutatis mutandis, DCC nr.150 din 26 decembrie 2019, § 23; DCC nr. 2 din 16 ianuarie 2020, § 22).

Iar în asemenea situații, asupra tuturor acestor dubii instanța de judecată poate decide doar în prezența unor criterii obiective de determinare a existenței unui litigiu de drept la această etapă. În plus, instanța de insolvență ar putea considera că dificultățile în soluționarea contestațiilor fie determină, fie nu constatarea unui litigiu de drept la judecarea contestațiilor. Dezvoltând această idee, unele instanțe ar putea considera (iar altele nu) că existența unui proces de judecată pendinte în instanța de drept comun până la intentarea insolvenței reprezintă o situație în care se constată existența unui litigiu de drept. Iar toate aceste incertitudini sunt dictate de lipsa unui cadru legal care să răspundă standardului calității legii care să definească clar limitele în care instanța de judecată își poate încadra soluția sa de constatare sau nu a unui litigiu de drept în contextul examinării unei contestații la o creanță într-un proces de insolvență.

Or, legea în formularea actuală nu răspunde care este limita care delimitează competența instanței de insolvență de a soluționa contestațiile în temeiul art. 144 alin. (2) și din ce moment sau la întrunirea căror circumstanțe sau îndeplinirea căror condiții dă dreptul instanței de insolvență să se dezinvestească de soluționarea cauzei și să considere că confirmarea creanței urmează a fi făcută de către instanța de drept comun.

Astfel, concluzionăm că sintagma „constate existența unui litigiu de drept” este în contradicție cu prevederile art. 1, 4, 16, 20, 23 din Constituția RM.

B. Pretinsa încălcare a art. 46 din Constituție

Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, statul are obligația de a institui proceduri judiciare care implică garanții suficiente și, prin urmare, le permit tribunalelor să soluționeze în mod eficient și corect orice litigii între persoane private, precum și între indivizi și stat (Sovtransavto Holding v. Ucraina, 25 iulie 2002, § 97; HCC nr. 8 din 5 aprilie 2019, § 24).

Mecanismul dezinvestirii instanței de insolvență de la examinarea contestațiilor în ipoteza existenței litigiului de drept oferă posibilitatea părților să își confirme creanța sa în cadrul unui proces contencios, ceea ce reprezintă o garanție a eficienței procedurii de insolvență în raport cu creditorii care nu au creanțe litigioase, adică cele care sunt certe, lichide și exigibile.

Or în cadrul procesului de insolvabilitate, creditorii deja validați sunt ținuți să aștepte soluționarea contestațiilor tuturor creditorilor pentru a avansa la o altă etapă în cadrul procedurii de insolvabilitate (de ex. să aprobe un plan de restructurare). Însă acești creditorii deja validați, sau cei în privința cărora nu este constatată existența unui litigiu de drept depind de complexitatea acțiunilor instanței de judecată în vederea soluționării unei contestații împotriva unei creanțe litigioase, în ipoteza în care instanța de judecată nu consideră creanța unui creditor litigioasă, dar totodată dispune numeroase acțiuni procesuale în vederea soluționării acesteia (dispune expertize, citează martori). Prin urmare acești creditorii care nu au creanțe litigioase nu își pot valorifica creanțele în timp util în cadrul unei proceduri eficiente, or aceștia trebuie să aștepte soluționarea tuturor contestațiilor, care din cauza complexității mari a problemei deduse judecării ar putea dura mult timp. Astfel, instanțele de insolvabilitate ar putea aprecia sau nu caracterul litigios al unei creanțe după criterii arbitrare, în dauna celorlalți creditorii, dar și a debitorului insolvabil, în lipsa unui cadru legal cert.

Și invers, instanța de insolvabilitate, în urma desfășurării unui proces în mod superficial, fără a intra în esența tuturor detaliilor care și demonstrează existența unui litigiu de drept, ar putea dispune validarea creanței unui creditor, fapt ce încalcă drepturile celorlalți creditorii care nu au creanțe litigioase, precum și însăși scopului Legii insolvabilității, care constă în instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

La fel, se atestă situația în care un creditor a avut un litigiu de o complexitate ridicată pe rolul unei instanțe judecătorești, părțile aveau posibilitatea beneficiii de trei grade de jurisdicție, iar în momentul intentării insolvenței împotriva Pârâtului, aceștia sunt forțați să se auto-priveze de dreptul la o cale devolutivă de atac – apelul, mai ales că litigiul de drept prin intentarea procedurii de insolvabilitate nu a dispărut.

În această situație, instanța de insolvabilitate, în lipsa unor criterii obiective, în ipoteza existenței unui litigiu suspendat în temeiul art. 79 alin. (4) din legea insolvenței, ar putea considera că nu există niciun litigiu de drept și să se pronunțe prin încheiere asupra temeiniciei și legalității creanței, în loc să ofere posibilitate participanților la proces să obțină o hotărâre judecătorească și să beneficieze de toate garanțiile Codului de Procedură Civilă. Mai mult ca atât, în cazul în care există un litigiu complex, cu raporturi de expertiză, cu martori, cu o multitudine de probe, instanța de insolvabilitate ar putea considera că nu este un litigiu de drept doar în temeiul considerentelor personale și arbitrare, or legea nu îi oferă limite și condiții în care ar putea exercita acest drept.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Curtea în jurisprudența sa menționează că excepția de neconstituționalitate reprezintă un instrument de apărare a drepturilor și a libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar ca un incident în cadrul examinării acțiunii principale. Prin urmare, norma contestată trebuie să aibă incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 78).

În contextul celor expuse mai sus, solicităm Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității asupra sintagmei „constată existența unui litigiu de drept”, utilizată în cadrul art. 144 alin. (4), raportate la prevederile art. 16, art. 20, art. 23 și art. 46 din Constituție.

G. LISTA DOCUMENTELOR RELEVANTE

1. *Tabelul definitiv al creanțelor SRL „Central House”.*

H. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII**DECLARAȚIE**

Subsemnatul Perciun Vitalie, acționând în interesele SRL „Central Group” dar și în interesele proprii în calitate de creditor al SRL „Central House”, declar pe propria onoare că informațiile prezentate în prezenta sesizare în fața Curții Constituționale sunt veridice.

Cu respect,
Administratorul SRL „Central Group”
Perciun Vitalie

Perciun Vitalie

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)

Instanța compusă din:

Președintele de ședință, judecător

Grefierul

Mariana Fondos-Frațman

Vladislav Blaga

examinînd în ședință cererea avocatului Cergă Mihail acționînd în interesul S.R.L. „Central Group” și a creditorului Perciun Vitalie de ridicare a excepției de neconstituționalitate la examinarea:

- contestației depuse de Perciun Vitalie împotriva neadmiterii creanțelor;
- contestației depuse de Î.S. „Gările și Stațiile Auto” împotriva admiterii creanțelor înaintate de către Perciun Vitalie;
- contestației depuse de Vitalie Perciun împotriva admiterii creanțelor înaintate de Î.S. „Gările și Stațiile Auto” în cadrul procedurii falimentului inițiat în privința S.R.L. „Central House”,

A C O N S T A T A T :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolabilitate intentată în privința societății cu răspundere limitată „Central House” în procedura falimentului (în continuare SRL „Central House” în procedura falimentului).

La data de 26 iunie 2020, Î.S. „Gările și Stațiile Auto” a depus cerere de înaintare a creanțelor împotriva patrimoniului debitorului în cuantum de 11 249 346,01 lei (f.d. 218, vol. II).

La data de 20 iulie 2020, Vitalie Perciun a depus cereri de înaintare a creanțelor împotriva patrimoniului debitorului:

- în cuantum de 464 000 lei ca creanță chirografară de rangul VI (f.d. 5, vol. III);
- în cuantum de 25 655 lei ca creanță chirografară de rangul VI (f.d.28, vol. III);
- în cuantum de 879 469,50 lei ca creanță chirografară rangul V și suma de 2 847 004,06 lei ca creanță chirografară de rangul VI (f.d. 36, vol. III);
- în cuantum de 10 876 169,72 lei (f.d. 70, vol. III).

Administratorul insolabilității Crețu Adriana a depus prin intermediul Direcției de documentare procesual civilă a Judecătoriei Chișinău (sediul central) tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „Central House” (f.d. 111-117, vol. V).

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor, administratorul insolabilității, a admis creanța înaintată de Perciun Vitalie cu suma de 879 469,50 lei la rangul V a creanțelor chirografare iar Î.S. „Gările și Stațiile Auto” a fost admis cu suma de 11 249 346,01 lei la rangul V a creanțelor chirografare și cu suma de 3 397 369,39 lei la rangul VI a creanțelor chirografare împotriva patrimoniului S.R.L. „Central House” în proces de insolabilitate (f.d. 114, vol. V).

La data de 07 septembrie 2020, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată contestație din partea creditorului Perciun Vitalie și reprezentantului său avocatul Dorogoi Ion, împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului (f.d. 115, vol. IV).

Solicită: admiterea prezentei contestații; constatarea ilegalității acțiunilor administratorului insolabilității Crețu Adriana la întocmirea tabelului definitiv al creanțelor; admiterea integrală și validarea creanțelor, cu consemnarea în tabelul definitiv consolidat, rezultate din: contractul de împrumut cu dobânda, înregistrat sub nr. 2 din 26.06.2014 cu modificările și completările ulterioare în suma totală de 10 876 169,72 lei, formată din: datoria contractuală în sumă de 859

876,28 lei, dobânda contractuală, în sumă de 2 020 166, 79 lei, comision pentru eliberarea mijloacelor bănești în numerar în sumă de 33 387, 06 lei, comision pentru acordarea împrumutului în sumă de 44 516, 08 lei, comision de administrarea împrumutului în sumă de 139 520, 76 lei; penalitatea contractuală în sumă de 77 817 023, 75 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI; creanța rezultată din contractul de împrumut nr. 20/01 din 25.02.2020 în sumă de 25 655 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI; creanța sub formă de restanță la achitarea salariului în sumă de 464 000 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI; creanța în suma de 879 469, 50 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul V și în suma de 2 847 004,06 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI.

La data de 14 septembrie 2020, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată contestație din partea creditorului Perciun Vitalie și reprezentantului său avocatul Dorogoi Ion împotriva creanțelor Î.S. „Gările și Stațiile Auto” admise spre a fi validate, în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului(f.d. 163, vol. IV).

Solicită: admiterea prezentei contestații; constatarea existenței unui litigiu între Î.S. „Gările și Stațiile Auto” și S.R.L. „Central House”, care nu poate fi soluționat în cadrul procedurii de insolvență; constatarea creanțelor înaintate de către Î.S. „Gările și Stațiile Auto ” ca fiind litigioase; radierea din tabelul creanțelor, creanța Î.S. „Gările și Stațiile Auto” față de S.R.L. „Central House” în valoare de 11 249 346,01 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul V; radierea din tabelul creanțelor a creanței Î.S. „Gările și Stațiile Auto” față de S.R.L. „Central House” în valoare de 3 397 3369,39 lei, cu titlu de creanță de rangul VI.

La data de 15 septembrie 2020, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată contestație din partea Î.S. „Gările și Stațiile Auto” împotriva includerii în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului a creanței înaintate de către Perciun Vitalie.

Solicită admiterea prezentei contestații; respingerea cererii de validate a creanțelor depuse de Perciun Vitalie și excluderea din tabelul definitiv al creanțelor a creanței de rangul ”V” în mărime de 879469,50 lei.

La data de 27 octombrie 2020, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată cerere din partea reprezentantului creditorului S.R.L. „Central Group” și creditorului Perciun Vitalie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată din 27 octombrie 2022, reprezentantul creditorilor S.R.L. „Central Group” și Perciun Vitalie avocatul Cergă Mihail a susținut excepția de neconstituționalitate a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

În motivarea cererii respective, a indicat că normele enunțate sunt contradictorii precum și pentru faptul că legiuitorul nu a prevăzut un termen de prescripție, nesusceptibil de arbitrar, în interiorul căruia reprezentantul debitorului și oricare creditor este în drept să conteste măsurile administratorului insolvenței/lichidatorului.

Totodată, consideră că, norma juridică prevăzută la art. 144 alin. (4) din legea insolvenței, sintagma asupra căreia se solicită exercitarea controlului de constituționalitate contravine principiilor fundamentale care garantează un proces echitabil, dreptul la apărare și dreptul de proprietate. Or, în formularea actuală a normei de la art. 144 alin. (4) din legea insolvenței, instanța de insolvență nu are la dispoziție criterii determinate sau cel puțin determinabile de calificare a unei situații drept „constată existența unui litigiu de drept” prin urmare, deciziile pe care le ia în acest sens au un caracter arbitrar, ceea ce este în contradicție cu prevederile art. 1, 4, 16, 20, 46 din Constituția RM.

În acest sens, menționează faptul că sunt respectate condițiile necesare a fi întrunite la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, prevăzute la art. 121 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă, după cum urmează:

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.* Având în vedere că se solicită controlul constituționalității prevederilor Legii insolvenței, acesta respectă prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM.

b) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.* La caz, indică că excepția de neconstituționalitate este ridicată de către creditorii în procedura de insolvență a S.R.L. „Central House” - S.R.L. „Central Group” și Vitalie Perciun.

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.* Aplicabilitatea prevederilor contestate se rezumă inclusiv, dar nelimitându-se la ceea ce, instanța de judecată va trebui să dea o apreciere în procesul de judecare a contestațiilor la tabelul definitiv al creanțelor dacă în privința unor creanțe se constată sau nu un litigiu de drept, reieșind din următoarele.

Susține că, la data de 21.05.2020 debitorul S.R.L. „Central House” a înaintat în instanța de judecată o cerere privind intentarea procesului de insolvență față de societate.

De asemenea, la 10.06.2020, instanța de insolvență (Judecătoria Chișinău Sediul Central) în persoana judecătorului Guțan Vitalie a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL „Central House” și a dispus următoarele: *„Se constată insolvența debitorului și se intentează procesul de insolvență față de S.R.L. „Central House”, numărul de identificare de stat și codul fiscal 1011600016969, cu sediul MD-2001 str. Mitropolit Varlaam 58 mun. Chișinău Republica Moldova. Să notifice creditorii S.R.L. „Central House” despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 24.07.2020, inclusiv. Se stabilește ședința de validare a creanțelor pe data de 21.09.2020.”*

La data de 23.06.2020 S.R.L. „Gările Auto Moderne” a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretinse creanțe față de S.R.L. „Central House” și anume creanței în suma de 8 929 296,40 lei fără indicarea rangului creanței pretinse.

Reține că, după cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor S.R.L. „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorii Î.S. „Gările și Stațiile Auto” și Perciun Vitalie.

Totodată, la data de 20.07.2020, Î.S. „Gările și Stațiile Auto” a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretinse creanțe față de S.R.L. „Central House” și anume creanței în suma de 11 249 346,01 lei, fără indicarea rangului creanței pretinse.

Astfel, după cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor S.R.L. „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorul Perciun Vitalie.

La caz, în contestațiile formulate de către creditorul Vitalie Perciun împotriva creanțelor S.R.L. „Gările Auto Moderne” și creanțelor Î.S. „Gările și Stațiile Auto” invocă faptul că creanțele înaintate sunt litigioase, respectiv se atestă existența unui litigiu de drept și ca consecință creanțele urmează a fi radiate din tabelul definitiv, iar contestațiile admise.

În plus, la data de 20.07.2020 și 23.07.2020 Vitalie Perciun a depus în instanța de judecată 4 cereri de validare a creanțelor, deținute de acesta față de S.R.L. „Central House”, iar la data de 20.07.2020 S.R.L. „Central Group” a depus în instanța de judecată 2 cereri de validare a creanțelor deținute de întreprindere față de S.R.L. „Central House”.

Prin urmare, din tabelul definitiv al creanțelor rezultă că, atât creanța creditorului Vitalie Perciun, cât și creanța creditorului S.R.L. „Central Group” fie au fost admise în tabel cu o sumă mai mică decât cea solicitată, fie nu au fost admise în tabel, fiind înscrise cu „0” lei.

În acest sens, invocă că la data de 07.09.2020 de către creditorul S.R.L. „Central Group” a fost depusă contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvenței (privind neadmiterea în tabel a creanței sale de rangul V și admiterea parțială a creanței sale de rangul VI) în partea neadmiterii în tabelul creanțelor, aceasta fiind completată prin contestații suplimentare, iar de către Î.S. „Gările și Stațiile Auto” a fost formulată contestație în partea admiterii parțiale a acestei creanțe.

La fel, indică că, la data de 07.09.2020 de către creditorul Vitalie Perciun, a fost depusă o contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvenței împotriva neadmiterii în tabel a creanței sale de rangul VI, aceasta fiind completată prin contestații suplimentare, iar de către Î.S. „Gările și Stațiile Auto” a fost formulată contestație în partea admiterii în tabel a creanței de rangul V.

Pe de altă parte, în procesul examinării cererii de validare și a contestațiilor formulate referitor la creanțele creditorilor S.R.L. „Central Group” și Vitalie Perciun, lichidatorul S.R.L. „Central House”, prin intermediul avocatului său Iosip Andrei a formulat referințe prin care a atras atenția că unele sume vizate în cererile de validare ale creditorilor S.R.L. „Central Group” și Vitalie Perciun ar fi litigioase și prin urmare, în temeiul art. 144 alin. (4) din Legea insolvenței ar urma să fie radiată din tabel.

La fel, caracterul litigios al unor sume din care e formată creanța creditorilor S.R.L. „Central Group” și Perciun Vitalie a mai fost invocată și de către administratorul autorizat Crețu Adriana în explicațiile sale privind admiterea parțială a creanțelor vizate în tabel.

Tot la data de 07.08.2020, Serviciul Fiscal de stat a depus în instanța de judecată o cerere de validare a unei pretense creanțe față de S.R.L. „Central House” în valoare de 148 864,49 lei.

După cum rezultă din tabelul definitiv al creanțelor S.R.L. „Central House”, această creanță a fost contestată de către creditorul Perciun Vitalie, iar unul din argumentele contestației este faptul că creanța pretinsă este una litigioasă, prin urmare contestația urmează a fi admisă, iar creanța radiată din tabel.

d)nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Menționează faptul că, sintagma „constatarea existenței unui litigiu de drept” din cadrul art. 144 alin. (4) din legea insolvenței, nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent.

Prin sesizarea sa de ridicare a excepției de neconstituționalitate, se accentuează următoarele: sintagma „constată existența unui litigiu de drept” din conținutul art. 144 alin. (4) din legea insolvenței, instituie un mecanism generator de confuzii și incertitudine juridică care nu ar asigura temeinicia validării sau invalidării creanțelor în cadrul unei proceduri de insolvență.

Mai mult ca atât, acest mecanism ar putea leza grav și iremediabil dreptul la egalitate în fața legii și a instanțelor judecătorești a unor creditori aflați pe poziții de egalitate, în situații comparabile.

Consideră că, prevederile legale în vigoare nu prevăd criterii determinate sau cel puțin determinabile cu privire la stabilirea existenței unui litigiu de drept în privința unei creanțe contestate în cadrul procedurii de insolvență.

Având în vedere cele expuse mai sus, în temeiul art. art. 12¹ CPC, solicită: admiterea prezentei cereri; sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din cadrul art. 144 alin. (4), care nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent.

Reprezentantul creditorului S.R.L. „Central Group” și Vitalie Perciun, avocatul Cergă Mihail, în baza mandatului anexat la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a susținut motivele de fapt și de drept indicate în cererea înaintată și a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentatul lichidatorului S.R.L. „Central House”, în procedura falimentului Timotin Veaceslav, avocatul Iosip Andrei, în baza mandatului anexat la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată nu a fost împotriva admiterii unei astfel de cereri.

Reprezentantul lichidatorului Î.S. „Gările și Stațiile Auto”- Puiu Albert, avocatul Lungu Vasile, în baza mandatului anexat la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a indicat că nu vede un impediment pentru admiterea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul debitorului S.R.L. „Central House” avocatul Digori Pavel în cadrul ședinței de judecată a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Studiind cererea depusă de către avocatul Cergă Mihail acționând în interesul S.R.L. „Central Group” și a creditorului Perciun Vitalie de ridicare a excepției de neconstituționalitate a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4), în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 16, 20, 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit pct. 79-80 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărîre, Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4), în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 16, 20, 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Ținînd cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

În temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) Constituției Republicii Moldova, art. 12¹ alin. (1) și (3)

Codul de procedură civilă, instanța de insolvență,

DISPUNE:

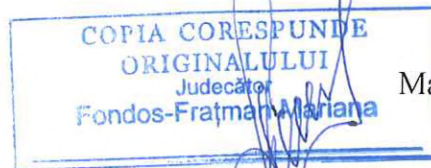
Se admite cererea avocatului Cergă Mihail acționând în interesul S.R.L. „Central Group” și a creditorului Perciun Vitalie de ridicare a excepției de neconstituționalitate a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4), în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 16, 20, 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei „constată existența unui litigiu de drept” din prevederile art. 144 alin. (4), în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 16, 20, 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Mariana Fondos-Frațman